

UIT HET LEVEN GEGREPEN

Welkom in het land van de levenden

Kris Verhoeven

Juli 2004

Zin om te blijven rijden

Zin om te blijven rijden door dit heerlijke landschap in Waals Brabant. Open ruimte met veel velden. Zin om te blijven rijden met de loeiharde muziek van Ben Harper. Zijn krakende gitaren en zijn teksten vol spiritualiteit troosten me. Zoals een buitengewoon hevig maar erg verfrissend onweer kan troosten na een te hete periode zonder regen.

Wat zou ik net als Ben Harper graag geloven dat elk steentje dat omgekeerd wordt, elke druppel bloed zijn eigen zingeving heeft in het geheel van leven en dood. Maar ik kan het niet... ik kan geen traditionele invulling geven aan al die pijn en dat lijden. Tenzij misschien de voorzichtige invulling van het boeddhisme of het mystieke agnosticisme, dat ik graag deel met Pascal de Duve.

Toch brengen de eerlijke teksten en de harde muziek wat rust in mijn onrust.

Heelkunde: afdeling oncologie. Volgende week laat ik klieren verwijderen voor analyse. 'Oncologie' klinkt iets zachter dan 'kanker'. In onze mooie taal kraakt dat woord. De mensen die met deze ziekte geconfronteerd worden, kraken een beetje mee bij het horen van hun wrede diagnose.

Augustus 2004

Dragen

Gisteren werd een tweede klier weggenomen in mijn hals. Onder volledige narcose deze keer. Omdat (op één week tijd!) de omvang te groot was geworden om plaatselijk te verdoven.

Als ik vandaag met ons zoontje Egon een puzzel van honderd stukjes ga maken en ik de doos wil dragen, protesteert hij resoluut. Ik hoef enkel de vier hoekjes van de puzzel te dragen, die hij al heeft uitgezocht. Na mijn operatie zou de rest te zwaar zijn!

Hij beseft niet hoezeer hij mijn hart verlicht met dit eenvoudige gebaar van betrokkenheid.

Openheid

Heerlijk toch die openheid van de dokters!!

Donderdagavond belt de arts die mijn dossier beheert me om drieëntwintig uur op om te melden dat de analyse van de tweede klier een duidelijk beeld heeft gegeven. Hij heeft het over een veelvoud van ordeningen en classificaties van klierkankers. Nadat hij een onmogelijke naam heeft uitgesproken, verduidelijkt hij dat het om een zeer agressieve kanker gaat. Het suist in mijn oren als hij het ook nog heeft over alles kapotmaken om later gezond weefsel in te planten.

Ik raak maar niet in slaap die nacht.

Mededogen

Vandaag onderga (krijg?) ik mijn eerste sessie chemotherapie.

In een strip die ik aan het lezen ben, gaat het over de Tibetaanse god Chenrêsik. Ik draag deze dag dan ook op aan deze god van het mededogen. (Al dacht ik dat alle goden in het Tibetaanse boeddhisme mededogen in hun bagage hadden.)

September 2004

Verademing

Samen met Pieter en Karen, twee lieve vrienden, gaan we vandaag nog eens naar het onvolprezen Brusselse museum voor romantici en cinefielen: het Koninklijke Filmarchief. Je kan hier avond na avond genieten van oude, minder oude en zeer oude filmhernemingen. Met bij de stomme films elke dag live pianomuziek.

De film die we kozen voor vanavond dateert uit 1993: 'De geur van de groene papaja' van de Vietnamese regisseur Tran Anh Hung. Wat een verademing! Een verstild meesterwerk midden de gejaagdheid van deze vreemde periode. Milde en harde relaties binnen oude tradities. Het geluid van voeding en drank, de smaak van regen. Het klaarmaken van een dienblad, het schoonmaken van papaja's. Traditionele Vietnamese instrumenten en pianomuziek van Chopin en Debussy.

We genieten nog even na met een wandeling via het Kunstbergparkje en maken onze afspraak voor vanavond rond met kriek en geuze in de 'Mort Subite'. Onder de mooie foto van Brel aan de muur drinken we op de vriendschap en de gezondheid. ("Wat dat laatste dan ook mag betekenen," voeg ik er fluisterend aan toe.)

Oktober 2004

Onrust

In deze periode waarin ik kracht zou willen zoeken in de slaap, of toch minstens in een periode van vergetelheid, biedt zelfs de nacht geen garantie voor kalmte en harmonie. Ik droom de vreemdste dingen, die met gretigheid mijn onrust nog groter komen maken.

Dezelfde vreemde droom doet me nu al enkele nachten na elkaar badend in het zweet wakker worden. Zwoegend door schuivend zand en steile duinen moet ik vluchten voor een enorme springvloed, die wild over de duinen slaat. Ik raak amper vooruit door het bewegende zand. Wanneer ik eindelijk op de hoogste duintop ben gekomen, merk ik dat de zee ook vanuit het binnenland op me afkomt.

Als dit een strijd wordt die niet gewonnen kan worden en die pijnlijk en zwaar om dragen is, dan vraag ik me af of ik hem wel wil voeren...

Waardevol, maar niet belangrijk

O zo Westers gehaast! O zo angstvallig plannen en vastleggen van alles! Overall rondom mij merk ik een gebrek aan rustige momenten vol inzicht. Iedereen rent van rendez-vous naar vergadering en maakt al lopend nog een afspraak via de gsm. (Of is het om te weten wie er vanavond zal koken?)

Ik zit op een Brussels terrasje en voel de dwang en de ambitie van de gehaaste mensen in deze stad vol chaos. Wanneer je het enkel professioneel en rationeel Westers bekijkt, lijkt deze periode in mijn leven zo goed als verloren. Omdat ik de tegenspoed had ziek te worden op het moment van een nieuwe start in mijn carrière.

Maar ik heb in deze periode van werkloosheid zoveel meer geleerd dan journalistiek en software. Ik heb deze tijd gebruikt om te ontdekken dat zoveel niet écht belangrijk is, maar wel waardevol. Een job hebben is waardevol, maar niet belangrijk. Thuis werken, lezen, studeren is waardevol, maar niet belangrijk. Mijn job verliezen is door deze houding minder belangrijk voor mij dan voor de meeste mensen. Het is nu van belang deze periode van ziekte een waardevolle plaats te kunnen geven in mijn leven.

Ik probeer ze in elk geval waardig te dragen.

November 2004

Vriendschap

Met de hartelijkheid van broers en zussen die elkaar graag zien, ontmoeten we Griet en Lodewijk voor en na schooltijd alsof we elkaar al jaren kennen. Maar dat is helemaal niet zo, we kennen elkaar helemaal nog niet zo goed. En toch, alles is zo ongedwongen, zo vanzelfsprekend. Alsof er geen tijd te verliezen is met onzin.

Deze lieve mensen worden me nog dierbaarder als ze zomaar voorstellen om dochter Gauke en zoon Egon op te vangen in deze voor ons (ook praktisch) zo zware periode.

Vriendschap is een kostbaar geschenk dat plots zomaar uit de lucht komt vallen!

December 2004

Moed

Er zijn vrienden die me moedig noemen. Omdat ik zoveel doorzettingsvermogen heb en een positieve ingesteldheid toon tijdens dit lange halve jaar chemo. Zonder al te veel schroom of valse bescheidenheid denk ik eigenlijk dat ze gelijk hebben. Hun opmerkingen zetten me wel aan het denken over wat moed dan eigenlijk wel kan zijn in zijn wezenlijke betekenis.

Ik denk dat moed heel veel te maken heeft met geduld. Het geduld om van diagnose naar diagnose te leven bijvoorbeeld, of van behandeling naar behandeling.

En geduld, wat is dat dan in essentie? Misschien is geduld het heel onopvallend dulden dat wat gebeurt gewoon moet gebeuren.

Januari 2005

Eenzaam

Mager lichaam, verminkte hals, vergiftigde hersenen onder een kaal hoofd.

Mijn wenkbrauwen schraal en dun, mijn ontstoken poppenogen oud en met uitgerukte wimpers.

Mijn koude benen, zacht en onthaard, wankelen langzaam van bed naar badkamer.

De geur van bloemen of van gebakken brood, alles is pijn en braaksel.

Dag en nacht slaat mijn hart te luid, te snel.

Zeven maal zeven etmalen ben ik EENZAAM!

Februari 2005

Mozart

Wakker worden met het concert in A-groot voor klarinet en orkest van Mozart en beseffen dat je nog leeft...

Heerlijk toch!

Niets om handen

Ik heb niets anders om handen dan te glimlachen.

(‘The only living boy in New York’, Paul Simon)